

Димовите жени твърде рано стават жертва на досадата и скуката. Съзнанието за духовна пустота трови Адриана - дъщерята на фабриканта Гайтанов, чието производство процъфтява. Сплинът с течение на времето взема у нея „форма на ... сурова печал ... Тогава я обземаше мъка, животът ѝ се струваше безсмислен и тя неволно почваше да мисли за смъртта.“⁴⁴ Това израждане е характерно за едно по-късно поколение - прадедите на Адриана, а и на Мария („Тютюн“) са занаятчии, търговци и фабриканти със здрави възгледи за живота, практични индустриалци, които заедно с вкуса към удобствата и лукса са запазили своя интерес към работата. Такъв е Гайтанов, такъв е татко Пиер, въпреки че у него вече се усеща умората от надпреварата в надхитряне на съдружниците и съперниците. Този „пламенен устрем към властта на златото“ се прехвърля по-късно върху Борис и се превръща в обсеция, предопределила и трагичния му край!

Досада, апатия, дори омраза започва да изпитва и Ирина към Борис, когато вижда, че той се отдава на безсмислено, самоцелно трупане на милиони. Особено когато е принудена да използва похватите на платена жена заради контингентите на „Никотиана“ - дори към фон Гайер, към когото инак изпитва свежо и неподправено чувство. Нима съзнанието за също такава пустота, за проигран живот, поради неосъществената ѝ любов към монаха Рикардо Ередиа не разяжда и душата на Фани Хорн!

Димовите жени завършват живота си *трагично* - този финал е заложен в тях още от самото начало - те носят покварата в себе си, в самата си същност, която ускорява трагичния им край. Те не умират от естествена смърт, а сами си я избират. *Отровата* е логичният край на един съзнателно пропилян живот. Малко преди края си, Ирина казва на Павел Морев: „Живях и се прахосах безумно...“ Едва сега тя съзнава напълно, че „Никотиана“ не само я е опустошила нравствено, но ѝ е отнела Борис. А и Павел. „Никотиана“, дори когато вече не съществува, ѝ напомня за миналото ѝ на „похабена светска развратница“, за която медицината е била само луксозен етикет. Ирина не е адаптивен тип - тя не може, а и не желае да се приспособява към новите условия. Такива цялостни човешки характери като нея, (а тя, въпреки всички перипетии, които преживява, си остава монолитна цялостна личност), не могат лесно „да правят завои“.

Не по-малко трагична е и съдбата на Фани Хорн! След като е загубила илюзията, че може да спечели л ю б о в т а на Ередиа, след като се е отвратила от лицемерието му и лицемерния морал на йезуитския орден - особено след смъртта на монаха, чувството